

Sardy

Pôvodne boli bohatým, hlavným mestom Lýdie, známe svojim zlatom. Mesto bolo chránené hradom na skale. Ležalo na križovatke hlavných obchodných ciest. Vykopávky odhalili synagógu, ktorá bola schopná obsiahnuť až 1000 ľudí. Na začiatku kresťanského obdobia bolo mesto zničené zemetrasením. Na jeho slávu sa už len spomínalo, hoc občania stále žili v predstavách minulých generácií.

Obdobie

Predchádzajúci zbor charakterizovala predreformácia a reformácia od 16. str. Nasledujúci zbor opäť opisuje obdobie duchovného oživenia. Sardy preto charakterizujú históriu od druhej polovice 16 str. do 18. storočia, ktorá je charakteristická protireformáciou, alebo inak rekatolizáciou a ktorá predchádzala náboženskému oživeniu pochádzajúcemu z Ameriky.

Predstavenie sa

„Toto hovorí ten, ktorý má tých sedem duchov Božích a sedem hviezd“ (Zj 3,1)

„Siedmi Duchovia Boží“ sú odkazom na plnosť Ducha Svätého prebývajúcu v Kristovi a zároveň odkazom na to, že Kristus naplnil Mesiášske proroctvá Starého zákona, napr. Izaiášovo Mesiášske proroctvo opisuje Ducha Hospodinovho siedmimi charakteristikami a taktiež jeho prítomnosť v živote Mesiáša:

„Hľa, môj služobník, ktorého podopriem, môj vyvolený, v ktorom má záľubu moja duša! Dám svojho Ducha na neho, vynášať bude národom súd.“ (Iz 42,1)

„Spočinie na ňom Duch Hospodinov, duch múdrosti a rozumnosti, duch rady a hrdinskej sily, duch známosti a bázne Hospodinovej.“ (Iz 11,2)

Význam naplneného proroctva:

- Ak človek túži po duchovnom oživení, ktoré spôsobuje Duch Svätý, tak ho nájde u Krista, ktorý ho má v plnosti.
- Ak odmieta prijatie Ducha Svätého či neveríme v jeho existenciu, neprijímame ani Ježiša Krista a nemôžeme s ním mať vzťah.

Napomenutie

„Znám tvoje skutky, že máš meno, že žiješ, a si mŕtvy.“ (Zj 3,1)

O nebezpečenstve duchovného úpadku z vysokej úrovne písal už Pavol, či múdry Šalamún:

„A tak tedy ten, kto sa domnieva, že stojí, nech hľadá aby nepadol.“ (1Kor 10,12)

„Prijde pýcha, prijde i hanba; ale u skromných je múdrosť.“ (Prís 11,2)

Ako k tomu došlo v histórii nám prezradia nenaplnené očakávania Martina Luthera:

„Ešte dva roky, tak veril vo Wartburgu, ešte dva roky a potom bude koniec... všetkému, čo stojí na čistej ceste evanjelia... Potom videl, že ľudia a sily sa v ustavične rastúcej miere dostávajú pod moc kniežata tohto sveta, satana. Stále hlasnejšie sa sťažoval na ľudí, ktorý sa v žiadnom prípade nechcú zmeniť, ani teraz nie, keď majú v rukách evanjelium... Veľké obrátenie, ktoré očakával, ba dokonca s istotou veril v neho, nenasledovalo. Navzdory jeho reformácii, jeho snahe sa nestalo to, čo čakal... Ľudia zostali pri svojich starých životoch, pri starom Adamovi.“ (Richard Friedenthal: Luther élete és kora)

Duchovný úpadok viedol v r.1555 k podpísaniu dohody medzi cisárom Karolom V. a ríšskymi kniežatami so zásadou: „koho panstvo, toho náboženstvo“. Zmluva zaručovala slobodu v otázke vierovyznania. Ak sa poddaní s vierou svojho kniežata nestotožnili, mohli sa presťahovať na iné územie. Bol to kompromis, ktorým skončila reformácia v Nemecku.

V čom vidí Ježiš dôvod tohoto úpadku?

„Lebo som nenašiel tvojich skutkov úplných pred svojím Bohom.“ (Zj 3,2)

1. Svetlo, ktoré nasledovali len, z časti prinieslo ovocie.
2. Neprijali v plnosti všetko svetlo, ktoré dostali reformátori.

Svedčia o tom i niektoré názory Martina Luthera, ktoré aj napriek biblickému základu neboli prijaté: *„Krst nikomu nepomôže ani sa na ňom nemôže zúčastniť nikto iný ako len ten kto verí sám za seba a bez vlastnej viery nikoho nemožno pokrstiť. Keď nevieme dokázať, že malé deti sú taktiež schopné veriť a že majú vlastnú vieru, tak je moja verná rada a názor to, že tvrdo stojme proti krstu nemluvniatok a čím skôr tým lepšie a neopovažujme sa viac ani jedno dieťa pokrstiť, aby sme sa s takou pochabosťou a zavádzaním, ktoré nemá žiaden základ, nevysmievali a nehrešili proti Božiemu vyvýšenému majestátu.“* (D.M. Luthers Sämtliche Schriften I.)

Presvedčenie Martina Luthera o posmrtnom živote.

„Nie je smrť podobná nočnému spánku? Lebo ako od spánku odíde slabosť a navráti sa duch života tak že človek ráno vstáva čerstvý s dobrou náladou tak budeme vzkriesený aj my počas posledného súdu, akoby sme len jednu noc spali, čerstvý a silný.“ (Virág Jenő, Martin Luther sám o sebe)

V duchovnom živote buď rastieme, alebo upadáme. Zastať znamená upadať a úpadok znamená smrť.

Rada

„Pamätaj tedy, jako si prijal a počul a ostrihaj a učiň pokánie.“ (Zj 3,3)

Podobná rada už zaznela do Efezského zboru. Ježiš vyzýva veriacich, aby sa neodkladne rozpamätali na počiatok, pretože ich odklonenie sa od Krista ich zaviedlo tak ďaleko, že sa zmenilo aj ich myslenie.¹

Zaslúbenie

„Ten, kto víťazí, bude odiaty bielym rúchom, a nevytriem jeho mena z knihy života a vyznám jeho meno pred svojím Otcom i pred jeho anjeli. Kto má uši, nech počuje, čo Duch hovorí sborom!“ (Zj 3,5)

I tie najslávnejšie osobnosti pozemskej histórie raz zapadnú prachom, avšak Boží svätí nezmiznú bez stopy. Nemožno ich len tak vymazať, či zlikvidovať, pretože ich mená si pamätá samotný Boh, sú zapísané v nebeských knihách a čakajú na svoju odmenu. Nestačí však, aby bolo ich meno do týchto kníh len vpísané, musí tam aj zotrvať.

¹ Grécky výraz μετανοέω, ktorý čítame ako *pokánie* znamená: zmeniť zmysľanie.